

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Koheesiopolitiikan panos Eurooppa 2020 -strategiaan”

(2011/C 15/03)

ALUEIDEN KOMITEAN PÄÄTELMÄT

- Alueiden komitea on nivottava järjestelmällisesti – myös hyödyntämällä Eurooppa 2020 -strategian seurantafoorumin havaintoja – Eurooppa 2020 -strategian toteuttamiseen. Tätä varten kevään huipukokoukselle esitettävään Euroopan komission vuosikertomukseen tulisi sisältyä *pysyvä luku paikallis- ja alueviranomaisten nivomisesta* strategian toteuttamiseen.
- Koheesiopolitiikassa on myös vastedes suuntauduttava EU:n perussopimuksessa asetettujen taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen koheesion tavoitteiden mukaisesti ja pyrittävä erityisesti vähentämään alueiden kehityseroja sekä muita heikommassa asemassa olevien alueiden jälkeenjääneisyyttä. Koheesiopolitiikka antaa näin ollen aktiivisen panoksen Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden toteuttamiseen.
- Vain koheesiopolitiikan horisontaalisella lähestymistavalla voidaan varmistaa, että kaikilla Euroopan unionin alueilla on mahdollisuus osallistua aktiivisesti Eurooppa 2020 -strategian toteuttamiseen.
- Tämä voidaan toteuttaa *paikallis- ja alueviranomaisten kanssa tehtävällä aluesopimuksella*, jossa määritellään paikallis- ja alueviranomaisten osuus Eurooppa 2020 -strategian täytäntöönpanossa sekä annetaan suositus aluesopimuksiksi. Aluesopimukset voisivat mahdollistaa jäsenvaltioitasolla paikallis- ja alueviranomaisten järjestelmällisen osallistumisen toimintaan niiden kulloisenkin toimivallan mukaisesti.

Yleisesittelijä: Michael Schneider, liittovaltio- ja Eurooppa-asioista vastaava valtiosihteeri, Sachsen-Anhaltin edustaja liittoneuvostossa (DE, PPE)

Viiteasiakirja: Puheenjohtajamaa Belgian lausuntopyyntö

I POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Alkuhuomiot

1. toteaa, että Eurooppa 2020 -strategiaa käsittelevien Euroopan komission tiedonannon sekä Eurooppa-neuvoston päätelmien esittämisen myötä on tehty tärkeitä päätöksiä EU:n politiikkojen tulevasta suuntaamisesta kestäväen kasvun, innovoinnin ja työllisyyden edistämiseksi.

2. korostaa, että unionin toimielimet ovat keskustelujen edessä sopineet keskeisistä tavoitteista ja toiminnan painopisteistä, joita on tulevana kuukausina määrä tukea lippulaivahankkeihin ja lainsäädäntöaloittein.

3. muistuttaa, että paikallis- ja alueviranomaisten mukanaolo ja aktiivinen osallistuminen strategian kehittämiseen sekä niiden roolin vahvistaminen strategian toteuttamisessa on erittäin tärkeää.

4. toteaa tässä yhteydessä, että avain Eurooppa 2020 -strategian menestymiseen on paikallis- ja alueviranomaisten potentiaal ja resurssien kohdennettu hyödyntäminen.

5. korostaa merkittävää panosta, jonka EU:n koheesiopoliittikka voi antaa Eurooppa 2020 -strategian toteuttamiseen.

6. suhtautuu näin ollen myönteisesti siihen, että EU:n puheenjohtajamaa Belgia on pyytänyt alueiden komiteaa laatimaan lausunnon koheesiopoliittikan tulevasta roolista Eurooppa 2020 -strategian toteuttamisessa.

7. muistuttaa, että alueiden komitea on kuluneina vuosina osallistunut tiiviisti Lissabonin strategian muotoiluun ja varmistanut paikallis- ja alueviranomaisten osallistumisen sen toteuttamiseen sekä ollut mukana pohtimassa kysymystä Eurooppa 2020 -strategian tulevasta suunnasta.

8. viittaa tässä yhteydessä etenkin seuraaviin asiakirjoihin:

— alueiden komitean valkoinen kirja monitasoisesta hallinnosta⁽¹⁾, jossa alueellista yhteenkuuluvuutta ajatellen kehote-

⁽¹⁾ Alueiden komitean valkoinen kirja monitasoisesta hallinnosta, CdR 89/2009 fin.

taan ottamaan paikallis- ja alueviranomaiset johdonmukaisesti mukaan EU:n alakohtaisiin politiikkoihin.

— lausunto ”Lissabonin strategian tulevaisuus vuoden 2010 jälkeen”⁽²⁾, jossa todetaan, että uuden strategian tulisi perustua olemassa oleviin kumppanuusrakenteisiin.

— lausunto ”Koheesiopoliittikan tulevaisuus”⁽³⁾, jossa kehoitetaan säilyttämään koheesiopoliittikka edelleen unionin integraatioprosessin keskeisenä pilarina.

Tavoitteet: Eurooppa 2020 -strategia ja koheesio ovat toistensa edellytykset

9. korostaa, että kun arvioidaan koheesiopoliittikan tulevaa roolia Eurooppa 2020 -strategian toteuttamisessa, lähtökohtana on oltava sopimusperusta sekä EU:n eri politiikkojen tavoitteet.

10. toteaa tässä yhteydessä, että koheesiopoliittikan panos Eurooppa 2020 -strategian toteuttamiseen on annettava Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 174 artiklassa asetettujen tavoitteiden sekä Lissabonin sopimuksessa asetetun, Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklaan kirjatun taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta koskevan laaja-alaisen tavoitteen puitteissa.

11. muistuttaa, että koheesiopoliittikalla tähdätään taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden vahvistamiseen, jotta edistetään unionin yhdenmukaista kehitystä kokonaisuudessaan sekä kavennetaan eri alueiden kehitystason eroja sekä kurotaan umpeen heikoimmassa asemassa olevien alueiden jälkeenjääneisyyttä. Tässä yhteydessä kiinnitetään erityistä huomiota maaseutuun, talouskehityksessä jäljessä tai teollisuuden muutosprosessissa oleviin alueisiin sekä vakavista ja pysyvistä luonnonhaitoista tai epäsuotuisasta väestökehityksestä kärsiviin alueisiin, kuten pohjoisimpiin alueisiin, joiden väestötiheys on erittäin alhainen, sekä saaristo-, rajaseutu- ja vuoristoalueisiin. Lisäksi alueiden komitea muistuttaa Eurooppa 2020 -tutkimuksessa esitetyistä haasteista, jotka kohdistuvat EU:n alueisiin, mukaan luettuina unionin ulkorajoilla sijaitsevat alueet sekä taajama-alueet, joiden reunamilla vähitellen etenevä sosiaalinen ja taloudellinen taantuminen ja köyhtyminen ovat yleisiä. Komitea katsoo lisäksi, että pantaessa Eurooppa 2020 -strategiaa täytäntöön on syrjäisimmät alueet otettava Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 349 artiklan mukaisesti huomioon.

⁽²⁾ Alueiden komitean lausunto ”Lissabonin strategian tulevaisuus vuoden 2010 jälkeen”, CdR 25/2009 fin.

⁽³⁾ Alueiden komitean suuntaa-antava lausunto ”Koheesiopoliittikan tulevaisuus”, CdR 210/2009 fin.

12. toteaa, että EU:n rakennerahastot ovat antaneet merkittävän panoksen tähänastisen Lissabonin strategian toteuttamiseen, mutta pitää valitettavana, etteivät paikallis- ja alueviranomaiset ole olleet siinä riittävästi osallisina.

13. kannattaa Eurooppa-neuvoston 17. kesäkuuta 2010 antamia päätelmiä, joissa painotetaan, että Eurooppa 2020 -strategian onnistumiseksi on tärkeää edistää taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta sekä kehittää perusrakenteita. Komitea pitää kuitenkin valitettavana, että alueelliset yhteisöt saavat päätelmissä erittäin vähän huomiota.

14. muistuttaa Kokin kertomuksen päätelmistä, joiden mukaan paikallis- ja alueviranomaisia ei ole otettu huomioon Lissabonin strategian toteuttamisessa, ja katsoo tämän perusteella, että paikallisviranomaisten aktiivinen osallistuminen paikan päällä on Eurooppa 2020 -strategian onnistuneen toteuttamisen merkittävä edellytys.

15. pitää näin ollen Eurooppa 2020 -strategian onnistuneen toteuttamisen erityisedellytyksinä seuraavia näkökohtia:

- Paikallis- ja alueviranomaisten on osallistuttava laaja-alaisesti varhaisessa vaiheessa, jotta toimijat omaksuvat Eurooppa 2020 -strategian tavoitteet, sisällön ja toimenpiteet.
- Eurooppa 2020 -strategian tulee auttaa hyödyntämään kaikkien paikallis- ja alueviranomaisten kehitysmahdollisuuksia.
- Temaattisesti suunnattuun Eurooppa 2020 -strategiaan on nivottava koheesiopolitiikan horisontaalinen lähestymistapa, jotta kaikki alueet voivat osallistua siihen ja jotta sen vaikutus kohdistuu kaikkiin paikallis- ja alueviranomaisiin.

16. varoittaa lisäämästä koheesiopolitiikan hallinnollista taakkaa raportointivelvoittein, jotka ulottuvat nykyistä menettelyä pidemmälle.

17. korostaa, että koheesiopolitiikassa on myös tulevaisuudessa painottettava joustavia paikallis- ja aluetasolla mukautettuja strategioita, jotka edistävät Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamista siten, että niiden avulla vastataan paikallis- ja alueviranomaisten mitä erilaisimpiin kehitystarpeisiin itse paikalla.

18. toistaa vastustavansa Euroopan komission 12. toukokuuta 2010 antamassa taloushallinnon vahvistamista koskevassa tiedonannossa esitettyä ehdotusta siitä, että rakennerahastojen tukea lykättäisiin liiallisia alijäämiä koskevassa menettelyssä olevien jäsenvaltioiden kohdalla, ja viittaa 10. kesäkuuta 2010 antamaansa päätöslauselmaan⁽⁴⁾.

⁽⁴⁾ Alueiden komitean 10. kesäkuuta 2010 antamassaan päätöslauselmassa esittämä kanta (CdR 175/2010, kohta 12).

19. muistuttaa, että koheesiopolitiikka liittyy läheisesti myös yleishyödyllisiin palveluihin, sillä molemmat politiikat vaikuttavat laaja-alaisesti sekä sisämarkkinoiden että yhteenkuuluvuuden vahvistamiseen EU:ssa. Komitea katsookin, että yleishyödyllisiä palveluja, jotka ovat ratkaiseva tekijä älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun kannalta, tulisi korostaa selvästi Eurooppa 2020 -strategiassa. Kuten uutta sisämarkkinastrategiaa koskevassa Montin tiedonannossa (toukokuu 2010) voimakkaasti suositellaan, Euroopan unionin tulevan kasvustrategian poliittisiksi tavoitteiksi tulisi määritellä erityisesti yleishyödyllisten palvelujen infrastruktuurin rahoittaminen sekä sosiaaliseen osallisuuteen liittyvät palvelut.

20. pitää Eurooppa 2020 -strategian keskeisenä tehtävänä ja oleellisenä lisäarvona paneutumista rakenneuudistuksiin, joita Euroopassa, EU:n toimielimet mukaan luettuina, tarvitaan kestävän kasvun, innovoinnin ja työllisyyden vahvistamiseksi. Tällaiset rakenneuudistukset ovat myös koheesiopolitiikan onnistuneen toteuttamisen kannalta hyvin tärkeitä.

21. torjuu toimenpiteet, joissa rakennerahastotoimien painopisteet rajoitetaan Eurooppa 2020 -strategiassa määriteltyihin rakenteellisiin pullonkauloihin, jos ne eivät vastaa myös koheesiopolitiikan tavoitteita (sisällölliset ehdot).

22. näkee kuitenkin paikallis- ja alueviranomaisten kanssa ajoissa ennen rakennerahastojen seuraavaa suunnittelukautta käytävän kumppanuusvuoropuhelun yhteydessä mahdollisuuksia asettaa rakennerahastojen tulevaa käyttöä varten yhteisiä tavoitteita ja perusedellytyksiä, tarvittaessa AK:n ehdottamien alueellisten sopimusten kaltaisen sopimuksen pohjalta. Ne ovat kaikille asianosaisille erittäin sitovia ja voivat näin vaikuttaa myös makrotaloudellisiin ehtoihin.

Koheesiopolitiikan panos kolmen painopisteen toteuttamiseen: älykäs, kestävä ja osallistava kasvu

23. on tyytyväinen siihen, että Eurooppa 2020 -strategia on kohdennettu lähtökohtaisesti kasvun, innovoinnin ja työllisyyden edistämiseen, ja kannattaa sitä, että sosiaaliset ja ympäristönäkökohdat otetaan entistä paremmin huomioon.

24. katsoo, että tämä heijastaa laaja-alaista ymmärrystä, jonka mukaan kilpailukyky edellyttää kestävyyttä sekä sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden vahvistamista.

25. toteaa, että koheesiopolitiikka on jo aiemmin antanut merkittävän panoksen Eurooppa 2020 -strategiassa keskeisessä asemassa olevan älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun voimistamiseksi Euroopan unionissa.

Koheesiopolitiikan panos tavoitteiden toteuttamiseen

26. korostaa, että koheesiopolitiikan välineet – sopimusten mukaisten koheesiopoliittisten tavoitteiden puitteissa – voivat antaa merkittävän panoksen Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen. Tässä yhteydessä on säilytettävä tämän politiikan perinteisten (edelleen ajankohtaisten) tehtävien ja uusien, koko EU:lle yhteisten strategisten haasteiden tasapaino. Tasapaino voidaan saavuttaa muun muassa säilyttämällä lähentymisalueiden erityisasema.

27. muistuttaa, että tulevan Eurooppa 2020 -strategian tavoitteissa ei tule – etenkin yhä niukemmiksi käyviä varoja ajatellen – suuntautua etupäässä budjettivarojen määrälliseen käyttöön. Komitea katsoo, että Eurooppa 2020 -strategian onnistunut toteuttaminen riippuu huomattavasti käytettyjen välineiden luonteesta ja laadusta ja etenkin niiden käyttäjystävällisyydestä. Tähän liittyen komitea toteaa, että on perusteltua pyrkiä yhdentämään maksimaalisesti kaikki olemassa olevat EU:n rahoitusvälineet. Tämä koskee erityisesti välineitä, joilla tosiasiallisesti rahoitetaan samankaltaisia hankkeita (esim. EAKR ja maaseuturahasto, joiden piiriin maaseutualueiden kehitys osittain kuuluu).

28. pitää tarpeellisenä kehittää koheesiopolitiikan yhteydessä innovatiivisia rahoitusvälineitä, kuten jatkuvia luottoja, jotta parannetaan edelleen koheesiopolitiikan vipuvaikutusta Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden toteuttamisessa.

29. muistuttaa *työllisyystavoitteen* osalta (20–64-vuotiaiden työllisyysasteen nostaminen 75 prosenttiin Euroopan unionissa), että nykyisissä rakennerahasto-ohjelmissä asetetaan käyttöön noin 14 miljardia euroa yritysten ja työntekijöiden valmiuksien parantamiseksi tavoitteena ennakoida muutosta ja selviytyä siitä. Summasta noin 9,4 miljardia euroa on varattu yritysten tukemiseen otettaessa käyttöön tehokkaita toimia työntekijöiden kehittämiseksi.

30. korostaa tässä yhteydessä, että alueellisen ulottuvuuden sisältävien rahastojen ja erityisesti Euroopan sosiaalirahaston ja Euroopan aluekehitysrahaston yhteisvaikutusta on vahvistettava uusien työllisyysmahdollisuuksien luomiseksi tai työllistymiskykä parantavien perus- ja täydennyskoulutustoimien toteuttamiseksi.

31. kannattaa näin ollen ehdotusta luoda yhteinen eurooppalainen strategiakehys, joka kattaa Euroopan aluekehitysrahaston, Euroopan sosiaalirahaston, koheesiorahaston, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston sekä Euroopan kalatalousrahaston. Komitea kehottaaakin Euroopan komissiota varmistamaan koheesiopolitiikkaa koskevalla yhteisellä puiteasetuksella Euroopan sosiaalirahaston ja Euroopan aluekehitysrahaston yhteisvaikutuksen myös seuraavalla tukikaudella.

32. korostaa *tutkimustavoitteen osalta* (tutkimus- ja kehitystoimintaan kohdennettujen menojen osuuden nostaminen kolmeen prosenttiin bkt:stä unionissa) sitä, että komission mukaan kuluvalle tukikaudella koheesiovaroista käytetään 86 miljardia euroa tai 25 prosenttia tutkimus- ja kehitystoimintaan ja inno-

vointiin ja siten eurooppalaisten alueiden tutkimusympäristön kehittämiseen ja laajentamiseen.

33. muistuttaa, että koheesiopolitiikan mukaisella, alue- ja paikallisviranomaisiin kohdennetulla tukipolitiikalla voidaan eurooppalaisen huippututkimuksen tukemisen ohella varmistaa, että eurooppalaisella tutkimus- ja innovointipolitiikalla on Eurooppa 2020 -strategian onnistumisen edellyttämä laaja-alainen vaikutus.

34. katsoo, että *ilmasto- ja energiavoitteen* osalta (kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen, uusiutuvien energioiden osuuden nostaminen ja energiatehokkuuden parantaminen kulloinkin 20 prosentilla) ympäristön laadun parantamisen on jatkosakin oltava kaikissa jäsenvaltioissa rakennerahastojen painopiste. Komitea toteaa, että kuluvalle tukikaudella kyseiseen painopisteeseen käytetään noin kolmannes kaikista koheesiovaroista (105 miljardia euroa). Lisäksi komitea huomauttaa, ettei uusien kansainvälistä ilmastopolitiikkaa palvelevien rahoitusvälineiden perustaminen saa merkitä koheesiopolitiikkaan ohjattavien varojen vähentämistä ja toistaa vaatimuksensa, etteivät investoinnit saa johtaa kasvihuonekaasujen lisääntymiseen.

35. toteaa, että kyseisistä varoista noin 48 miljardia euroa käytetään eri aloilla toteutettaviin ja ilmastomuutoksen haasteita käsitteleviin suojele- ja mukauttamistoimiin. Tällaisia toimia ovat myös investoinnit, kuten energiatehokkaiden ja uudistuvien energiamuotojen edistäminen (9 miljardia euroa), sekä välilliset toimet, kuten kestäväpohjaista kaupunkiliikennettä tukevat hankkeet (6,2 miljardia euroa).

36. muistuttaa *koulutustavoitteen* osalta (koulun keskeyttäneiden määrän vähentäminen sekä 30–34-vuotiaiden korkeakoulututkimuksen suorittaneiden tai vastaavan pätevyytensä omaavien osuuden nostaminen 40 prosenttiin väestöstä), että koheesiopolitiikan panos koulun keskeyttäneiden määrän vähentämiseen on jo kuluvalle tukikaudella monissa toimintaohjelmissä merkittävä. Tässä yhteydessä on otettava erityisesti huomioon oppilaitosten saavutettavuuden ja ylläpidon haasteellisuus harvaan asutuilla alueilla.

37. korostaa kuitenkin myös, että unionin toimivalta kyseisellä alalla on rajallinen ja että jäsenvaltioiden on varmistettava paikallis- ja alueviranomaisille riittävä rahoitus ja päätösvalta sekä – kyseiset keskeiset tavoitteet huomioon ottaen – asetettava kansalliset tavoitteensa kulloisenkin lähtötilanteensa ja kansallisten ominaispiirteiden perusteella.

38. katsoo *köyhyystavoitteen* osalta (köyhyydessä elävien tai köyhyyden uhkaamien määrän vähentäminen 20 miljoonalla Euroopan unionissa), että koska koheesiopolitiikka on suunnattu kasvun ja työllisyyden edistämiseen, se voi paikallis- ja aluetasolla toteutettujen osallistamis- ja työllisyys-hankkeiden avulla antaa panoksensa köyhyyden torjuntaan Euroopan unionissa. Uusissa ohjelmissa asetetaan käyttöön noin 19 miljardia euroa etenkin naisten, nuorten, iäkkäiden tai vähän koulutettujen työntekijöiden työllistymisesteiden poistamiseksi.

39. muistuttaa, että Euroopan komission mukaan käynnissä olevien ESR-ohjelmien piiriin kuului vuosina 2007 ja 2008 jo lähes kuusi miljoonaa henkeä, joista 52 prosenttia oli naisia. Noin kolmannes toimista kohdistui työntekijöiden tukemiseen. Muut toimet suunnattiin työttömiin (33 prosenttia tuensaajista, joista 7 prosenttia pitkäaikaistyöttömiä) sekä erityisen heikossa asemassa oleviin ryhmiin, kuten maahanmuuttajiin ja vähemmistöjen edustajiin (13 prosenttia).

40. toteaa tässä yhteydessä, että Euroopan unioni voi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 153 artiklan nojalla vain tukea ja täydentää jäsenvaltioiden toimia kyseisellä alalla.

41. korostaa, että rakennerahastoja on voitava käyttää terveyserojen vähentämiseen.

Koheesiopolitiikan panos lippulaivahankkeiden toteuttamiseen

42. toteaa, että Eurooppa 2020 -strategian yhteydessä suunnitellut lippulaivahankkeet noudattavat keskeisin osin temaattisia tai alakohtaisia tavoitteita, mutta kuuluvat pitkälti myös koheesiopolitiikan piiriin.

43. panee merkille, että komissio on jo viitannut rakennerahastojen panokseen useimpien lippulaivahankkeiden toteuttamisessa, ja että se pitää koheesiopolitiikkaa ja rakennerahastoja älykkään, kestävä ja osallistavan kasvun merkittävänä katalysaattoreina EU:n jäsenvaltioissa ja alueilla.

44. muistuttaa, että selkeyden säilyttämiseksi sekä prosessien ja raportointivelvoitteiden päällekkäisyyksien välttämiseksi Eurooppa 2020 -strategian lippulaivahankkeiden toimia on mukautettava jo olemassa oleviin prosesseihin ja toimiin.

45. kehottaa Euroopan komissiota noudattamaan lippulaivahankkeita kehitettäessä lähestymistapaa, jossa integroidaan erilaiset unionin tukivälineet, sekä varmistamaan, että tässä yhteydessä sovelletaan koheesiopolitiikan hajautettua lähestymistapaa ja että sitä – mahdollisuuksien mukaan ja tarvittaessa – laajennetaan.

46. vahvistaa jo koheesiopolitiikan tulevaisuudesta antamassaan lausunnossa esitetyn kehotuksen, etteivät ehdotetut lippulaivahankkeet saa kaventaa unionin koheesiopolitiikkaa. Rakennerahastojen täytyy edelleen kyetä yhdennettyyn ongelmanratkaisuun aluetasolla, eikä niiden toimintaa saa rajoittaa alakohdista vaatimusten täyttämiseen.

47. toteaa lippulaivahankkeen ”digitaalistrategia” osalta, että digitaalistrategian ja koheesiopolitiikan toteuttamisessa on selkeitä yhtymäkohtia etenkin kun ajatellaan laajakaistan yleistä

käyttömahdollisuutta maaseudulla tai uusien palvelujen kehittämistä väestökehityksen haasteeseen vastaamiseksi.

48. katsoo, että lippulaivahanke ”*innovaatiunioni*” tarjoaa mahdollisuuden parantaa työn ja tehtävien jakoa edistettäessä huippututkimukseen suunnattua perus- ja jatkotutkimusta unionitasolla sekä innovointia hajautetulla tasolla tarvittavan laajalaisen vaikutuksen saavuttamiseksi.

49. muistuttaa tässä yhteydessä koheesiopolitiittisista toimista alueellisten innovointijärjestelmien kehittämiseksi, alueellisen yhdistyön välineistä, riskipääoman käyttöön asettamisesta sekä toimista innovatiivisten tuotteiden entistä nopeammaksi käyttööntottamiseksi sekä talous-, tiede- ja hallintoalan asianomaisten toimijoiden verkottumisesta.

50. kehottaa vahvistamaan EU:n välineiden täydentävää tehtäväjakoa innovointia tukevissa hajautetuissa toimissa, sillä innovoinnin tukeminen on jo nyt EU:n rakennerahasto-ohjelmien keskeinen osa.

51. suhtautuu myönteisesti lippulaivahankkeen ”*resurssitehokas Eurooppa*” tavoitteeseen irrottaa resurssien käyttö vasteresurssien kasvusta ja muistuttaa, että etenkin energiatehokkuuden parantamisen, vaihtoehtoisten energialähteiden, kierrätyksen edistämisen sekä entistä kestäväpohjaisempien liikennemallien kehittämisen osalta olisi tarkoituksenmukaista soveltaa toimintapolitiikkojen hajautettua lähestymistapaa rakennerahastotoimia liisäämällä. Näin lisättäisiin hankkeen tehokkuutta.

52. korostaa, että alalla toteutettavien monien yksittäisten toimenpiteiden yhteydessä Euroopan unionin ja jäsenvaltioiden toimivaltuudet on rajattava huolellisesti ja että on noudatettava toissijaisuusperiaatetta. Lisäksi on kiinnitettävä entistä enemmän huomiota toteutettujen toimien tehokkuuteen.

53. korostaa lippulaivahankkeen ”*globalisaation aikakauden teollisuuspolitiikka*” osalta, että koheesiopolitiikka antaa merkittävän panoksen kilpailukyvyyn vahvistamiseen ottamalla käyttöön teollisuuden kehittämismahdollisuuksia erityisesti heikommilla alueilla, edistämällä klusterialoiteita ja pk-yritysten tukitoimia, kehittämällä taloutta palvelevia perusrakenteita tai tukemalla teollisuuden sijaintipaikkojen monipuolistamista.

54. suhtautuu myönteisesti lippulaivahankkeen ”*uuden osamisen ja työllisyyden ohjelma*” osalta komission pyrkimykseen tukea nuoria koulutuksessa ja työelämässä ja kannattaa opiskelijoiden ja oppisopimusoppilaiden liikkuvuuden edistämistä sekä tukitoimia nuorten integroimiseksi työmarkkinoille.

55. muistuttaa päällekkäisyyksistä Euroopan sosiaalirahaston toimialojen kanssa ja tukee pyrkimystä nivoa kyseiset tavoitteet entistä paremmin asianomaisiin unionin rahoitusvälineisiin.

Koheesiopolitiikan hallintojärjestelmä voi antaa merkittävän panoksen Eurooppa 2020 -strategian onnistuneeseen toteuttamiseen

56. toteaa, että viime vuosina menestyksekkäästi toteutettu rakennepolitiikan monitasoinen järjestelmä, johon paikallis- ja aluetason toimijat osallistuvat merkittävästi ja jossa otetaan huomioon paikalliset olosuhteet, voi antaa merkittävän panoksen Eurooppa 2020 -strategian onnistuneeseen toteuttamiseen.

57. korostaa, että tätä varten koheesiopolitiikassa on säilytettävä seuraavat tekijät tai siinä on kehitettävä niitä:

- monivuotinen ohjelmasuunnittelu
- jaettu varojen hallinnointi ja yhteisrahoitus
- rakennepolitiikan laaja-alainen soveltaminen kaikilla Euroopan unionin alueilla
- muihin indikaattoreihin kuin BKT:hen perustuva ohjelmasuunnittelu ja ohjelmien arviointi, joihin paikallis- ja alueviranomaiset osallistuvat
- hajautettu toteutus
- paikallistason toimijoiden nivominen rakennerahastojen kumppanuusperiaatteen mukaisesti
- Euroopan laajuisten painopisteiden joustava käyttö alueilla
- alueellinen yhteistyö.

58. vahvistaa näkemyksensä, että koheesiopolitiikan tähänastinen kohdentaminen kasvuun ja työllisyyteen on oikeansuuntainen, eikä näe tarvetta kiristää nykyistä rakennerahastovarojen korvamerkintää. Paikallisesti ja alueellisesti mukautettujen strategioiden, joissa otetaan huomioon erilaiset kehitystarpeet, on myös jatkossa oltava koheesiopolitiikan perusta.

59. kehottaa unionin toimielimiä Eurooppa 2020 -strategian nopean täytäntöönpanon ja sen koheesiopoliittisten yhteyksien puitteissa varmistamaan toimivaltaisten tahojen demokraattisen ja asianmukaisen osallistumisen varaamalla esimerkiksi riittävästi aikaa keskusteluihin ja mielipiteenmuodostukseen kaikilla tasoilla sekä säilyttämällä päätöksentekoprosessit avoimina ja ymmärrettävinä.

Paikallis- ja alueviranomaisten rooli Eurooppa 2020 -strategian toteuttamisessa

60. toteaa, että Lissabonin sopimukseen kirjatun alueellisen yhteenkuuluvuuden tulee olla johtava periaate Eurooppa 2020 -strategian toteuttamisessa sekä EU:n muissa politiikoissa. Monitasoisen hallinnon periaate tulee sisällyttää strategian toteuttamisen kaikkiin vaiheisiin.

61. pitää kuitenkin myös tarpeellisenä vahvistaa tarvittaessa paikallis- ja alueviranomaisten hallinnollisia valmiuksia, jotta ne voivat suorittaa tärkeän tehtävänsä Eurooppa 2020 -strategian yhteydessä.

62. kehottaa näin ollen unionin toimielimiä ja jäsenvaltioita sopimaan *paikallis- ja alueviranomaisten kanssa tehtävän aluesopimuksen* yhteydessä paikallis- ja alueviranomaisten osuudesta Eurooppa 2020 -strategian täytäntöönpanossa sekä lippulaivahankkeiden roolista paikallistasolla. Aluesopimuksia koskevalla suosituksella on tarkoitus mahdollistaa jäsenvaltiotasolla paikallis- ja alueviranomaisten järjestelmällinen osallistuminen toimintaan niiden kulloisenkin toimivallan mukaisesti ja toissijaisuusperiaatetta noudattaen.

63. kehottaa käyttämään EU:n koheesiopolitiikkaa keskeisenä välineenä, jonka avulla alue- ja paikallisviranomaiset voivat osallistua Eurooppa 2020 -strategian täytäntöönpanoon aluesopimuksen hengen mukaisesti. Kaikilla EU:n koheesiopolitiikan tukemilla alueilla tulisi olla mahdollista aktivoida ”aluesopimusten” kautta ratkaisevan tärkeitä paikalliset toimijat Eurooppa 2020 -strategian prioriteettien ja ydintavoitteiden saavuttamiseksi.

64. katsoo, että tätä varten koheesiopolitiikan tavoitteiden puitteissa tulisi ottaa käyttöön täydentäviä säännöksiä, joiden avulla alue- ja paikallisviranomaiset pystyisivät operationaalisten ohjelmien kautta osallistumaan aktiivisesti Eurooppa 2020 -strategian kasvuprioriteettien ja ydintavoitteiden saavuttamiseen.

65. ehdottaa, että eurooppalaista alueellista yhteistyötä koskevan tavoitteen yhteydessä organisoidaan alue- ja paikallisviranomaisten välistä kokemustenvaihtoa ja verkostoitumista Eurooppa 2020 -strategian prioriteettien ja ydintavoitteiden saavuttamiseksi, ja että tässä yhteydessä hyödynnetään mahdollisesti myös eurooppalaisen alueellisen yhteistyön yhtymän (EAYY) välinettä. Kansainvälisen yhteistyön toiminta-alueelle voitaisiin myös lisätä painopisteitä, jotka koskevat alue- ja paikallisviranomaisten osallistumista komission lippulaivahankkeiden toteuttamiseen.

66. kehottaa hyödyntämään alue- ja paikallisviranomaisten Eurooppa 2020 -strategian täytäntöönpanoon tähtääviä toimia kuvaavien raporttien laadinnassa samaa menettelyä, jota käytetään laadittaessa komissiolle eurooppalaisten rahastojen toimien täytäntöönpanoa koskevia kertomuksia. Näin vältettäisiin uusien byrokraattisten rakenteiden ja raportointivelvoitteiden syntyminen, eikä tarvittaisi uusia instituutioita tai lisävaroja.

67. pyytää Euroopan komissiota tiedottamaan Euroopan parlamentille ja alueiden komitealle säännöllisesti edellä mainittuihin raportteihin pohjautuen Eurooppa 2020 -strategian aluesopimusten täytäntöönpanosta EU:n koheesiopolitiikan puitteissa, sekä keskustelemaan niiden kanssa strategisista mukautuksista.

68. kehottaa Euroopan komissiota selostamaan taloudellista ja sosiaalista koheesiota käsittelevässä viidennessä kertomuksessaan käsityksiään koheesiopoliitikan ja Eurooppa 2020 -strategian toteuttamisen välisistä tulevista yhteyksistä.

69. katsoo, että viidennen yhteenkuuluvuutta käsittelevän kertomuksen, joka julkaistaan marraskuun alussa 2010, tulee käynnistää EU:n laajuinen keskustelu koheesiopoliitikan tulevista suuntaviivoista Eurooppa 2020 -strategian valossa ja että paikallis- ja alueen tulo osallistua keskusteluun, jotta suuntaviivat voidaan hyväksyä kuulemis- ja yhteistyövaiheen jälkeen ajoissa ennen uuden tukikauden alkamista.

70. pitää lisäksi tarpeellisena nivoa alueiden komitea rakenteellisesti Eurooppa 2020 -strategian toteuttamiseen ja ehdottaa tässä yhteydessä, että kevään huippukokoukselle esitettävä Euroopan komission vuosikertomus sisältäisi pysyvän luvun paikallis- ja alueviranomaisten nivomisesta strategiaan.

71. korostaa Eurooppa 2020 -strategian seurantafoorumien tarjoamaa paikallista ja alueellista asiantuntemusta, jonka avulla voidaan tarkastella Eurooppa 2020 -strategian toteuttamista ja edistää alueiden komitean työtä.

tekee näin ollen seuraavat päätelmät:

72. Koheesiopoliitikassa on myös vastedes suuntauduttava EU:n perussopimuksessa asetettujen taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen koheesion tavoitteiden mukaisesti ja pyrittävä erityisesti vähentämään alueiden kehityseroja sekä muita heikommassa asemassa olevien alueiden jälkeensä jääneisyyttä.

73. Koheesiopoliitikka antaa näin ollen aktiivisen panoksen Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden toteuttamiseen.

74. Tässä voidaan onnistua vain, jos koheesiopoliitikka kohdennetaan myös tulevaisuudessa kaikkiin Euroopan unionin alueisiin.

75. Vain koheesiopoliitikan horisontaalisella lähestymistavalla voidaan varmistaa, että kaikilla Euroopan unionin alueilla on mahdollisuus osallistua aktiivisesti Eurooppa 2020 -strategian toteuttamiseen.

76. Tämä voidaan toteuttaa *paikallis- ja alueviranomaisten kanssa tehtävällä aluesopimuksella*, jossa määritellään paikallis- ja alueviranomaisten osuus Eurooppa 2020 -strategian täytäntöönpanossa sekä annetaan suositus aluesopimuksiksi. Aluesopimukset voisivat mahdollistaa jäsenvaltioitasolla paikallis- ja alueviranomaisten järjestelmällisen osallistumisen toimintaan niiden kulloisenkin toimivallan mukaisesti.

77. Tässä yhteydessä painopisteenä on edelleen oltava koheesiopoliittinen tuki heikoimmille ja ongelmallisimmille alueille. Niitä alueita varten, jotka eivät vuoden 2013 jälkeen enää nauti korkeimmasta tuesta (niin sanotusta tilastollisesta vaikutuksesta kärsivät alueet mukaan luettuina), on niiden jatkuvista tarpeista johtuen löydettävä asianmukaisia ja oikeudenmukaisia siirtymäjärjestelyjä, jotta varmistetaan kyseisillä alueilla saavutettujen tulosten säilyminen sekä turvataan kestävä kehitys.

78. Samalla on edelleen tuettava alueita, jotka antavat jo nyt merkittävän panoksen EU:n kilpailukykyyn. Myös taloudellisesti vahvoilla alueilla on rakenteellisesti heikompia seutuja, joita on myös tuettava.

79. Alueellisella yhteistyöllä voidaan antaa rajatylittävän, ylikansallisen ja alueiden välisen yhteistyön puitteissa huomattava panos Eurooppa 2020 -strategian toteuttamiseksi.

80. Euroopan sosiaalirahaston on myös tulevaisuudessa oltava mukana koheesiopoliitikassa, ja tämä on varmistettava yhteisellä puiteasetuksella.

81. Alueiden komitea on nivottava järjestelmällisesti – myös hyödyntämällä Eurooppa 2020 -strategian seurantafoorumien havaintoja – Eurooppa 2020 -strategian toteuttamiseen. Tätä varten kevään huippukokoukselle esitettävään Euroopan komission vuosikertomukseen tulisi sisältyä *pysyvä luku paikallis- ja alueviranomaisten nivomisesta* strategian toteuttamiseen.

82. Euroopan unionin paikallis- ja alueviranomaiset ovat valmiita antamaan unionin tulevan koheesiopoliitikan soveltamisen yhteydessä panoksensa Eurooppa 2020 -strategian onnistumiseen.

Bryssel 5. lokakuuta 2010

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Mercedes BRESSO